
SJUKVÅRDSTOLKARNA

Nyhetsbrev - nr 2, 2025

Hej till alla er som läser detta nyhetsbrev!

Sommaren är här, och vi vill passa på att skicka ut ett sista nyhetsbrev innan de efterlängtrade sommarsemestrarna börjar. I detta brev berättar vi om den nya styrelsen, om AI-tolkar samt om vitesfrågan.

Ny styrelse

Vid årsmötet utsågs en ny styrelse för 2025/2026, som består av:

- Ordförande: Stojan Beljkas
- Vice ordförande: Anders Paulsson
- Sekreterare: Slavica Milosavljevic
- Kassör: Zoran Vujovic
- Ledamöter: Maruka Johansson, Eliza Konarska Karlsson, Violeta Maric och Violetta Milutinovic

Under fliken ”Om oss” på hemsidan hittar du styrelsen. Där framgår även vilka som ingår i arbetsgruppen för upphandlingar samt våra representanter i Kammarkollegiets tolkråd.

AI:n versus den mänskliga tolken

AI har kommit för att stanna. Oavsett om vi är förundrade, nyfikna eller kanske lite rädda inför denna revolutionerande utveckling, måste vi acceptera och förhålla oss till den.

Den offentliga sektorn har storsatsat på digitalisering och AI, och flera företag har utvecklat AI-tolkar. Utvecklingen går snabbt, och i Sverige finns idag några välutvecklade appar på marknaden, genom vilka sjukvårdspersonal kan kommunicera med patienter. Bland dessa är Digitaltolks PretPal, Care to Translate, Mable AI och Helen från Worldish. I USA och globalt finns ännu fler. Företag arbetar aktivt med att utveckla och ständigt förbättra AI-tolkar för att dels uppnå kostnadseffektivitet men även hastighet och noggrannhet, i syfte att så långt det går efterlikna en mänsklig tolk. Och Sveriges regioner bedriver pilotförsök med AI tolk inom sjukvården.

Den 1 april hade vi ett onlinemöte med Digitaltolk om deras AI-tolk PretPal. Från Digitaltolk deltog Leyla Sarac, grundare, samt Henrik Maurin, Vice President Operations. Vi fick veta att PretPal är ett digitalt verktyg, en app, utvecklad för att underlätta samtal inom sjukvården. Appen kan vid behov kopplas till en mänsklig tolk med ett enkelt knapptryck.

På vår fråga om PretPal kan ersätta en sjukvårdstolk, svarade Henrik tydligt att AI aldrig kan ersätta en professionell mänsklig tolk. Även om AI i framtiden skulle kunna hantera stora mängder facktermer och specialiserat språk, kommer det alltid att finnas ett mänskligt värde i verkliga möten, något som AI inte kan efterlikna. Leyla betonade också att de som tolkförmedling alltid kommer att prioritera kompetens bland mänskliga tolkar.

Avslutningsvis kan vi som yrkesförening konstatera att vi i nuläget inte vet hur framtiden kommer att se ut för oss, endast 212 auktoriserade sjukvårdstolkar. Trots att vi innehar den högsta tolkkompetensen inom sjukvården, och att det ur ett patientsäkerhetsperspektiv borde vara en självklarhet att regionerna i första hand anlitar oss bland de mänskliga tolkarna, har vi blivit förbisedda förut, så egentligen borde ingenting längre förvåna oss.

En tröst är dock att vi trots allt är människor som utför en högkvalitativ och samhällsviktig tjänst inom sjukvården, där mänsklig närvaro är kritisk och inte alltid kan ersättas med teknik. AI-tolkar må vara lättillgängliga och billigare alternativ till mänskliga tolkar, men de saknar det viktigaste: mänsklig förståelse och närvaro.

Vi sjukvårdstolkar tolkar inte bara ord, vi förstår tonfall, konnotationer, läser av kroppsspråk, känslor och sammanhang. Vi följer etiska regler, tar ansvar och kan hantera allt från medicinska termer till att säkerställa noggrannhet och kulturell känslighet, särskilt i komplexa eller känslomässigt laddade situationer.

Det är viktigt att betona att feltolkningar inom sjukvården kan få allvarliga konsekvenser och att det därför behövs auktoriserade sjukvårdstolkar. Inte bara för att tolka, utan också för att skapa trygg, säker och korrekt kommunikation. Troligtvis kommer vi som sjukvårdstolkar därför under ett tag till framöver behövas för att säkerställa en vård av kvalitet.

Vi vill varmt rekommendera några mycket läsvärda och informativa artiklar om AI i SFÖ:s och SATS:s nättidning e-versättaren. Du hittar länken till tidningen på vår hemsida, under fliken För tolkar, i underrubriken Andra tolkorganisationer.

Vitesfrågan och den etiska aspekten – pågående arbete

Vi har glädjande nog fått svar från majoriteten av regionerna på vår förfrågan om underlag till den tabell vi sammanställer. Arbetsgruppen Upphandlingar kommer under sensommaren att utöka tabellen med uppgifter om de olika regionernas viteskrav.

I det rekommendationsdokument som vi nu uppdaterar och tar fram till regionerna lyfter vi även den etiska aspekten, särskilt med koppling till tolkarnas arbetsmiljö och villkor. Vitesfrågan har tidigare diskuterats med både tolkförmedlingar och regioner, och vi kommer att ta upp den på nytt.

Vi hoppas kunna hitta en rimlig lösning tillsammans med tolkförmedlingarna för att hantera de ofta orimliga krav som ställs från regionernas sida och som drabbar både förmedlingar och i sin tur oss tolkar. Det är viktigt att betona att vi är människor som utför en samhällsviktig tjänst, och att vi därför inte bör bli vitesbelagda för omständigheter som ligger utanför vår kontroll.

Medlemskap

Ni som fortfarande inte har anmält er som medlemmar, gör gärna det! Det är viktigt att vi är samlade i en gemensam yrkesförening. Ni som ännu inte har betalat medlemsavgiften för 2025 hittar fakturan bifogad i mejlet.

Med detta sagt vill vi önska er alla – fantastiska sjukvårdstolkar samt övriga läsare av detta nyhetsbrev – en riktigt härlig och skön sommar!

Glad Midsommar!

Bästa hälsningar,

Sjukvårdstolkarnas styrelse

Vid pennan: Violeta Maric, Fd sekreterare, numera ledamot i styrelsen

**Vänta inte - Bli Medlem i Sjukvårdstolkarna,
Tillsammans är vi starkare!**

Yrkesföreningen för av Kammarkollegiet auktoriserade
sjukvårdstolkar

Sänd ett mejl med dina kontaktuppgifter till

info@sjukvardstolkarna.com

Eller

Fyll i formuläret på hemsidan alternativt använd chatt rutan!

www.sjukvardstolkarna.com